

Priloga 1:

Navodilo evidentiranja, osnovne odbire in menjave matic

1. Evidentiranje lastnosti:

Evidentiranje lastnosti se izvaja v vseh čebeljih družinah, ki so registrirane. Čebelje družine na stojišču morajo biti označene z obrazcem »Panjski list« (v prilogi 2), na katerega čebelar vpisuje osnovne lastnosti družine:

- obarvanost prvega in drugega obročka na zadku (zapisuje se obseg obarvanosti, z oceno od 1 do 4), odstotek čebel v čebelji družini z obarvanimi obročki (zapisuje se zastopanost obarvanih čebel v odstotkih - %)
- mirnost oziroma agresivnost čebel (ocena od 1 do 4)
- rojivost čebel (ocena od 1 do 4)
- živalnost čebeljih družin (število zasedenih ulic)
- zapisuje se relativni podatki o donosu družine

1. OBARVANOST OBROČKOV ZADKA

- 1) – pri večini čebel sta dva obročka na zadku obarvana rumeno (rumen, usnjeno rjavi, oranžni)
- 2) – pri večini je prvi obroček obarvan rumeno (prvi obroček je povsem obarvan)
- 3) – pri večini je prvi obroček delno obarvan
- 4) – vsi obročki so temni

2. MIRNOST: ocenjuje se večkrat letno s številkami od 1 – 4:

- 1) – čebele so zelo napadalne
- 2) – čebele so občasno in zmerno napadalne
- 3) – čebele so mirne
- 4) – čebele so zelo mirne

3. ROJENJE:

- 1) – družina je izrojila
- 2) – rojenje smo preprečili z velikim trdom
- 3) – pojavili so se matičnjaki, čebele so jih same podrle
- 4) – družina ni bila v rojilnem razpoloženju

4. ŽIVALNOST ČEBELJIH DRUŽIN (število zasedenih ulic), vpisuje se odstopanje od srednje vrednosti v čebelarstvu.

5. PODATKI O DONOSU DRUŽINE: vpisuje se odstopanje od povprečja.

2. Osnovna odbira:

Čebelje družine, pri katerih je ugotovljeno, da imajo delavke prvi obroček ali več obročkov na zadku obarvan rumeno, se takoj izločijo iz nadaljnje reje. Sprejemljiva je oranžna do usnjeno rjava barva ob straneh prvega obročka.

Čebelar na delavkah v posameznih družinah spremlja omenjene lastnosti, ter na osnovi ugotovitev, ki jih zabeleži na panjskem listu, izpolni obrazec »Poročilo pregleda« (v prilogi 3). Na podlagi rangiranja izloči 1/3 matic, ki so v svojih lastnostih v zadnji tretjini v čebelnjaku.

Družine z oceno 1 (ne glede na lastnost) se takoj izločijo iz reje. Ostale družine se rangirajo na osnovi vsote vseh ocen pri posameznem pregledu. Za vzrejo čebelar uporabi družine, razvrščene v zgornji tretjini „Poročila pregleda“.

3. Menjava matic:

Iz družin, ki so v svojih lastnostih v zgornji tretjini, čebelar pripravi vzrejno gradivo, ki služi za vzrejo matic. Ko so matičniki zreli oz. oprasene matice, v družinah kjer je predvidena zamenjava izloči matice in jih nadomesti z mladimi maticami. Ker gre za lastno vzrejo, te matice izvirajo iz istega čebelarstva. Občasno čebelar poskrbi za osvežitev krvi – iz področja istega krajevnega različka.